

Detta har hänt med LSS

[Den 3 december anordnas manifestationer](#) för LSS på minst 15 platser i landet. Initiativtagare är RBU (Riksförbundet för rörelsehindrade barn och ungdomar), men företrädare för många andra funktionshinderorganisationer kommer också att delta.

Ungefär 1 200 personer färre har assistans idag jämfört med för två år sedan.

Detta har hänt i höst:

Generaldirektören för försäkringskassan, **Ann-Marie Begler**, larmar om att en dom från Högsta förvaltningsdomstolen kommer att få allvarliga konsekvenser för 40 procent av alla som har personlig assistans eftersom "väntetider" mellan konkreta insatser inte längre kan beviljas som assistanstid.

Från funktionshinderrörelsen beskrivs det som **dödsstöten mot hela reformen** eftersom man inte kan ha ett arbete där man bara får lön för en del av arbetstiden.

En jurist i Högsta förvaltningsdomstolen protesterar och säger att försäkringskassan tolkar domen fel, den har inget med väntetider att göra.

Barn- äldre och jämställdhetsminister **Åsa Regnér**, som också har ansvar för funktionshinderpolitiken, aviserar att väntetid ska fortsätta räknas som tidigare samt att lagen ändras tillfälligt så att Försäkringskassan inte behöver göra tvåårsomprövningar tills dess att den pågående LSS-utredningen är klar i oktober 2018, dvs efter valet.

Funktionshinderrörelsen reagerar positivt, men tycker att åtgärderna är helt otillräckliga, bl a på grund av att de som redan har drabbats av andra domar som försäkringskassans hårdare bedömningar baseras på inte omfattas. **Man kräver att LSS återupprättas** fullständigt enligt de ursprungliga

intentionerna.

Det finns stor **oro för** att utredningen kommer att utmyнна i **att den personliga assistansen ska kommunaliseras**. Detta äventyrar rättssäkerheten och skapar godtycklighet p g a så olika ekonomiska förutsättningar i olika kommuner.

Funktionshinderrörelsen befarar att utredningen kommer att begränsa anhörigas rätt att vara assistenter, eftersom det skulle få förödande konsekvenser för familjerna.

SKL, Sveriges kommuner och landsting, **varnar för att kommuner tvingas ta över stora kostnader** när assistansen skärs ner. Bl a kommer barnboenden att behöva byggas när föräldrar inte får tillräckligt stöd för att ta hand om barn med funktionsnedsättningar.

Åsa Regnér hänvisar ofta till omfattande fusk inom den personliga assistansen, men forskare som t ex **Niklas Altermark** hävdar att det inte finns några belägg för detta.

FAKTA

Lagen om Stöd och Service, LSS, från 1993 och är **en rättighetslag** som ska ge personer med allvarliga och varaktiga funktionsnedsättningar möjlighet att leva som andra.

LSS omfattar personer med medfödda funktionsnedsättningar som **t ex autism och utvecklingsstörning**, men även personer som senare i livet t ex fått omfattande skador.

Flera olika insatser ingår i LSS, bl a **personlig assistans, bostad med särskild service och daglig verksamhet**.

Personlig assistans är den insats som ger tydligast uttryck för intentionerna i LSS, dvs att varje individ har rätt att bestämma över sitt eget liv. I ett boende måste ju varje individ anpassa sig till gruppen och personalens schema.

Om en person bedöms ha grundläggande behov på 20 timmar/vecka eller mer ska insatserna tillgodoses av **staten via**

försäkringskassan. Under 20 timmar är det **kommunens ansvar.** Man har även rätt till assistans för andra personliga behov.

Kostnaderna för assistansen har **ökat rejält** sedan den infördes. En förklaring är att **personer över 65 år till en början inte hade rätt till assistans.** Det har också framförts att en del av ökningen beror på att de som fick assistans som barn behöver fler timmar som vuxna.

Många för fram att personlig assistans [i själva verket är ganska billigt](#). En timme kostar mycket mindre än motsvarande i t ex hemtjänsten, assistans innebär inga kostnader för lokaler till skillnad från LSS-boenden, det skapar många arbetstillfällen och stor del av kostnaden går tillbaka till samhället i form av skatt.

Hösten 2015 ställde finansminister **Magdalena Andersson** öppet kostnader för flyktingmottagandet mot kostnader för personlig assistans, vilket funktionshinderrörelsen reagerade kraftigt emot.

I regeringens regleringsbrev 2016 fick försäkringskassan direktiv om att stoppa kostnadsökningen för den personliga assistansen. I regleringsbrevet 2017 mildrades skrivningen men **kraven på besparingar kvarstår.**

Många har förlorat statlig assistans p g a att försäkringskassan börjat göra **hårdare bedömningar av grundläggande behov** med hänvisning till några domar från Högsta förvaltningsdomstolen. Kommunen har då ansvar för att ge det stöd personen behöver. Men många kommuner går på försäkringskassans linje och beviljar inget stöd eller i den omfattning som personen haft tidigare.

Diskriminering

Funktionsnedsättning är en av sju diskrimineringsgrunder enligt svensk lag.

De övriga är kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning,

sexuell läggning, ålder.

Text: Cecilia Öhrn

Foto: Malin Thyselius Kalmari